

* EUSKAL HERRIA KORRIKA

Hamargarren aldiz, Euskal Herria Korrika

Atzo hasi eta hilaren 23an Bilbora iritsi arte etenik ez du izango euskararen aldeko ibilaldi erraldoiak

Aita Villasante frantziskotarra omendu eta gero, hamargarren Korrika Arantzazutik abiatu zen atzo arratsaldeko bostak aldera. Villasantek berak egin zituen lehendabiziko ehun metroak, ehundaka euskaltzalek lagunduta. Haren gibeletik, milaka eskuk hartuko dute Korrikako lekukoa, lasterketa hilaren 23an Bilbora heldu arte. Euskal Herria Korrika ari da jada.

Juan Kruz Lakasta / Arantzazu

VILLASANTERI eskainitako omenaldiaren gibeletik, Juan Mari Larrarte Gipuzkoako AEK-ko arduraduna mintzatu zen lasterketaren hasieraren zain zen jendetzen aitzinean. Baziren aurpegi ezagun dexente, besteak beste, goizean Arantzazun bertan bilera egin zuten hainbat euskaltzain. Baziren, halaber, preso politikoen senide asko, kartel eta guzti. Dena dela, haurrak ziren nagusi, ikastoletatik Arantzazura autobusetan heldutako haur mordoak, txandal itxurosoak eta zapatilla ikusgarriak zeramatzen ehundaka haur.

Horien guztien aurrean Larrartek azaldu zuenez, lekukoak barnean daraman mezua Korrika Bilbora heldu arte ezkutan izanen bada ere, errepidean argi eta garbi azalduko dute euren mezua lasterketan parte hartuko duten milaka euskal herritarrek. «Beste behin, milaka euskal herritar kalerako dira Euskal Herrian euskaraz bizi nahi dugula aldarrikatzera, euskararen lurralde osoan euskara zabaldu eta hizkuntza bizi eta indartsua nahi dugula aldarrikatzera».

Larrarteren arabera, hamargarren Korrikaren mezua lehendabiziko Korrikaren mezu berbera izanen da. «Euskal Herria euskalduntzeak presa du, euskararen berreskuratzeak presa du». AEK-ko arduradunaren iduriko, «orain behar dugu euskararen aldeko politika ausartagoa, eta orain hartu behar ditu, gutako bakoitzak, konpromezu tinkoagoak». «Eguno egoeran ezin da ezer biharko utzi; beraz, besoak eta oinak jar ditzagun martxan, gure hitzak itzala egin dezan», gehitu zuen.

Jendetzak hitzaldia txalotu zuen. Larrarteren hitzei inolako kasurik egin ez zieten gaitz askok ere txalo beroak jo zituzten. Orduan, Villasanteren gibeletik lehendabiziko kilometroan zehar lekukoa eramane zuten zazpi euskaltzaleak (herrialde bakoitzeko bat): Bizkaitik Martin Orbe, Udako Euskal Unibertsitateko sortzailetariko bat; Na-

Euskal Herriko zazpi probintzietako euskaltzaleen ordezkari, lekukoa hartu zuten gizon-emakumeak.

EDURNE KOCH

farroa Garaitik Mari Paz Iturbe, Lizarrako ikastolako sortzaileetako bat; Gipuzkoatik Kontxi Laspiur, Eibarko AEK-ko sortzaileetako bat; Arabatik Arantxa Oiharbide, Aguraingo Gau Eskola eta Ikastolako sortzaileetako bat; Lapurditik Mirentxu Apeztegi, Iparraldeko lehen ikastolako lehen hamar haurren gurasoetako bat; Zuberoatik, Frantxoa Camus, 70. eta 80. hamarkadetan ikastolen aldeko mugimenduko kidea izandakoa; eta Nafarroa Beheretik Xantxo Iturrioz, Iparraldean AEK sortu aurretik

euskara klaseak ematen ibilitakoa. Horiek omenduz, euskararen aldeko herri ekimena omendu nahi izan zuen AEK-k, urte luzetan zehar Euskal Herriko bazterretan lan ixil eta nekagaitza egin duten eta egiten ari diren gizon eta emakume anonimoak.

Ordua baino lehenago irten zen Korrika • Zazpi euskaltzalei eta Villasanteri berari ere lore sortak eman zizkieten. Jendetza jada urduritzen hasia zen. Zorionez, ez zen hitzaldi gehiagorik izan. Anjel Olalde Korrikako koordi-

natzaileak ezkutuko mezua sartu zuen Juan Gorriti eskultoreak egindako lekuko berrian, Villasanteri eman zion, eta hamargarren Korrika abiatu zen behar baino goizago, 16:50 zirela.

Villasante frantziskotar euskaltzalea Arantzazuko inguruetan mantso mantso, hau eta bestean pentsatzen paseatzera ohituriko gizona da, eta, bere ohiturari jarraiki, mantso mantso eta pentsakor egin zituen lasterketa euskaltzaleko estreinako ehun metroak. Kontraste handia izan zen Villasanteren

abiada lasaiaren eta bere atzetik abiatu ziren ehundaka ikastolameen barre eta algaren artean, kontraste handi eta zirrargarria. Lehendabiziko «Korrika, Korrika» oihuak entzun ziren, eta lehendabizikoz entzun zen Gozategik konposaturiko kanta: «Bat, bi, hiru, lau, bost, sei, zortzi... Euskal Herria Korrika!». Gozategi anaiek antolatzaileen furgonetatik abestu zuten. Soinua bikaina zen, bikainegia, zenbaitzuren ustez soil-soilik play backaren bitartez lor daitekeen soinua. Kanta zuzenean jotzen ari ziren edota grabazio bat ote zen aintzat hartu gabe, ehundaka haurrek dantzari ekin zioten.

Haurrak bezala, Argazkilari eta telebista kamara asko dantzan Villasanteren inguruan, frantziskotarrak lekukoa utzi zuen arte. Algarek, kazetariak, iskanbilak Villasante izutu zuten. «Bildurtuta, pixka bat bildurtuta ibili naiz, baina egin behar zen eta egin dut. Konbentu barruan bizi gara, eta ez nago ohituta horrelako gauzetara. Ondo joan dela uste dut». Modu horretan laburbildu zuen omendutakoak bizi berri zuen esperientzia.

Villasanteren gibeletik, omendutako zazpi euskaltzalek, banan banan hartu zuten lekukoa lehen kilometroa amaitu arte. Horien gibeletik, LAB sindikatuak hartu zuen lekukoa, gero Ornatiko Barnetegikoek, Ikastolakoek, CCOO sindikatukoek, intsumisok, Udal Euskaltegiak, Itziarren (hasiera ekitaldian esatari lanetan aritutako AEK-ko kidea) koadrilakoek... X

lekukoa

Juan Kruz Lakasta

Krudeltasuna

atzeman nituen. Korrikan zeharo emozionaturik parte hartzen ari ziren umeek, seguru asko emozioa zela kausa, txizagurea zuten. Txiza egitera gelditu behar izaten ziren, eta Korrika ez zen haien zain geratzen. Aurrera segitzen zuen ezinbestean, eta haurrek, txiza egin eta gero, izerdi dexente bota behar zuten Korrika berriro harrapatzeko. Horren gibeletik, zenbait adindun, aurpegia zeharo gorrituta, atzean geratzen zirela ikusi nuen. Eta gero baita adindunak ez zirenak ere. Arantzazutik beheiti atzean geratu zen Aurkene Ortiz AEK-ko Nafarroako ardu-

HUNKIGARRIA da, bai, herri ekimen hunkigarria, ikusgarria eta zirrargarria. Hori guztiaz gain, baina, krudela ere bada. Atzo lehendabizikoz izan nuen Korrika furgoneta batetik segitzeko parada, eta hauxe izan zen atera nuen ondorioa: Korrika herri ekimen hunkigarri, ikusgarri eta zirrargarria izateaz gain, herri ekimen krudela ere bada. Hasieran ez nintzen horretaz jabetu. Guztia mundiala zen. Mundiala zen aita Villasante Korrikako dortsala abituaren gainean jantzita zeramala ikustea. Mundiala zen Arantzazun aita Villasanteren atzetik ehundaka gazte txo korrika, dantzan eta algaraka ikustea. Mundiala zen, mundiala. Lasterketak, alta, aurrera egin zuen, eta lehendabiziko krudeltasun aztarnak

raduna, atzean geratu zen preso politikoko baten kartela esku artean zeraman gizontzar bizarduna, atzean geratu zen itxura maitagarriko neskatoa, atzean geratu ziren, atzean geratu zen itxura bihurriko mutikote koadrila... Errosario amaigabea izan zen. Guztioak arnasestuka, zeharo gorriturik geratu ziren atzean, sofrimendu aurpegi izugarriarekin. Krudela iruditu zitzaidan. Dena dela, mutikote koadrila batek krudeltasunari buelta aurkitu zion: mutikoteak prentsa furgonetaren aurretik zihuan furgoiaren atzealdean sartu ziren, eta hortxe egin zituzten hamar bat kilometro. Seguru asko, etxean, amari, Korrikan hamar kilometro egin zituztela esan zioten. Hori da hori marka.